

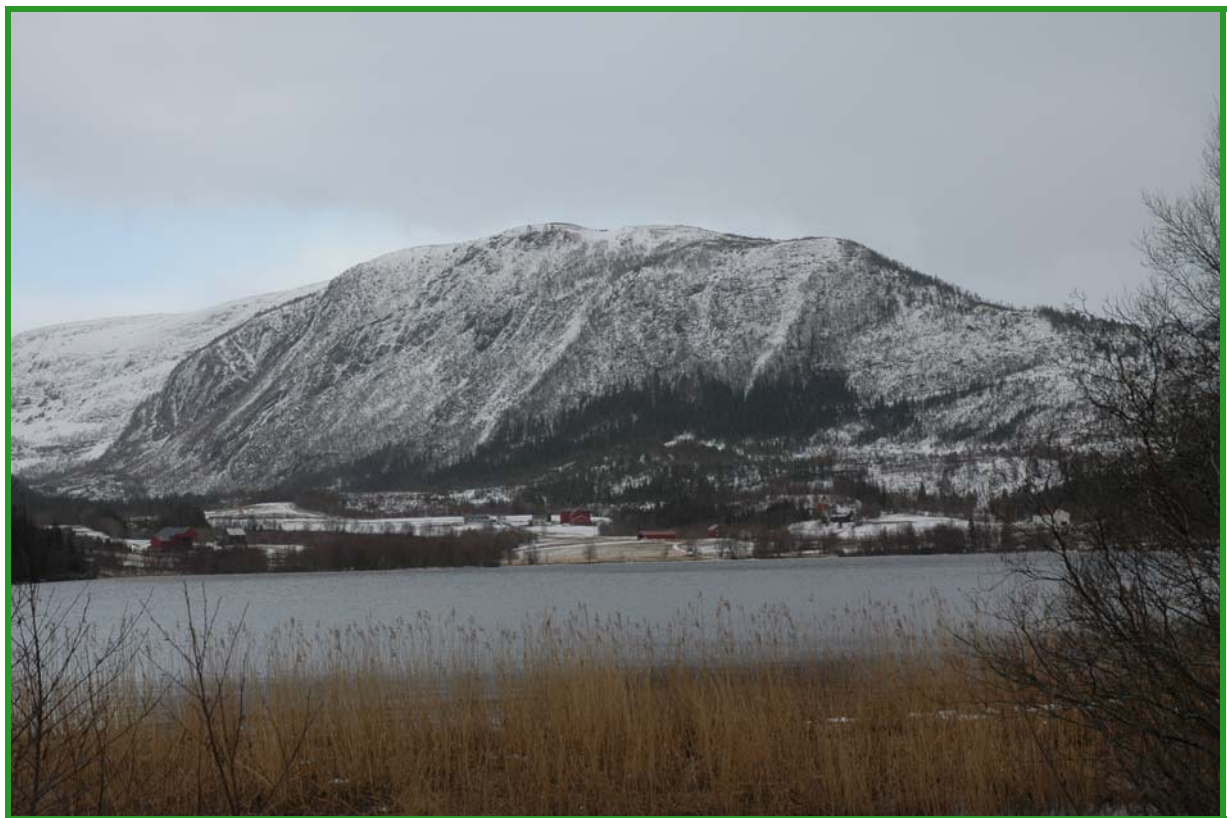

RAPPORT

---

420 kV kraftledning Namsos - Roan

Konsekvenser for Verna vassdrag

Statnett

November 2008

Kunde: Statnett		
Dato: 30.10.2008	Rapport nr.: 08-02-1	Prosjekt nr.: 08-02
Prosjektnavn: 420 kV Namsos-Roan		
Emneord: Verna vassdrag		
<p>Sammendrag:</p> <p>I forbindelse med Statnett SFs planer om bygging av ny 420 kV kraftledning Namsos – Roan har ASK Rådgivning AS laget en oppsummering av de viktigste verneverdiene i de verna vassdragene som berøres av den omsøkte kraftledningen. I tillegg er det foretatt en vurdering av hvordan disse verneverdiene eventuelt berøres ved de ulike omsøkte løsningene.</p> <p>Verna vassdrag som berøres av tiltaket er Aursunda, Årgårdsvassdraget, Steinselva og Hofstadelva i fylkene Nord- og Sør-Trøndelag.</p>		
	Rev.	Dato
Utarbeidet av: Åse Hytteborn		
Kontrollert av: Leif Simonsen	Ansvarlig: Ask Rådgivning	
Prosjektleder: Elise Førde	E-post: askrad@askradgivning.no	

FORORD

I forbindelse med Statnett SFs planer om bygging av ny 420 kV kraftledning Namsos - Roan har ASK Rådgivning AS fått i oppdrag å lage en oppsummering av de viktigste verneverdiene i de verna vassdragene som berøres av den omsøkte kraftledningen, og en vurdering av hvordan disse verneverdiene eventuelt berøres ved de ulike omsøkte løsningene.

Åse Hytteborn har vært ansvarlige for utredningen. Prosjektledelsen har vært ved Ask Rådgivning.

INNHOOLD

1.	Sammendrag	9
2.	Innledning	12
3.	Metode	13
3.1	Datagrunnlag og framgangsmåte	13
4.	BESKRIVELSE AV TILTAKET	14
5.	GENERELT OM VERN AV VASSDRAG	15
5.1	Verneplanene for vassdrag	15
5.2	Verneplanens rettslige status.....	15
6.	BERØRTE VERNA VASSDRAG	19
6.1	Aursunda.....	19
6.2	Årgårdsvassdraget	25
6.3	Steinselva.....	34
6.4	Hofstadselva	39
7.	Referanser	43

Oversikt over figurer

Figur 1	Aursunda - oversikt over traséer som krysser.....	22
Figur 2	Årgårdsvassdraget - oversikt over traséer som krysser.	30
Figur 3	Steinselva - oversikt over traséer som krysser.....	36
Figur 4	Hoftstadelva - oversikt over traséer som krysser.....	41

Oversikt over tabeller

Tabell 1	Forvaltningsklasser som de ulike traséalternativene til ny 420 kV fra Namsos-Roan berører ved kryssing av Aursundavassdraget.	24
Tabell 2	Oppsummering av verneverdiene i Åsgårdsvassdraget. Vurderingen er hentet fra forarbeidet til verneplan IV [1].	29
Tabell 3	Forvaltningsklasser som de ulike traséalternativene til ny 420 kV fra Namsos-Roan berører ved kryssing av Åsgårdsvassdraget.	32

1. SAMMENDRAG

Kort om tiltaket

Statnett SF planlegger å bygge ny 420 kV kraftledning fra Namsos transformatorstasjon i Overhalla kommune videre gjennom Namsos, Namdalseid (Nord-Trøndelag fylke) og Osen kommune til Roan transformatorstasjon i Roan kommune (Sør-Trøndelag fylke). Kraftledningen er 82 km lang. Til sammen berøres fem kommuner, to fylker og fire verna vassdrag. Berørte verna vassdrag er Aursunda, Årgårdsvassdraget, Steinselva og Hofstadelva.

Metode

Innledningsvis i denne rapporten er det gjort en sammenstilling av vurderinger som er gjort om verneformålet i verna vassdrag og av verneplanenes rettslige virkning. Viktig dokument i dette arbeidet har vært St.prp. nr. 75 (2003-2004) om supplering av Verneplan for vassdrag.

Innsamlingen av eksisterende informasjon om verneverdier i verna vassdrag har tatt utgangspunkt i de offentlige utredningene i forkant av verneplanene, samt VVV – rapporter (Årgårdsvassdraget) og andre vassdragsrapporter (Aursunda, Steinselva, Hofstadelva). Verneverdiene er langt grundigere dokumentert i forarbeidene for verneplan III, IV og V (Årgårdsvassdraget) enn hva tilfellet var for vassdrag i verneplan I og II (Aursunda, Steinselva, Hofstadelva). Fagrapportene i forbindelse med konsekvensutredningen 420 kV Namsos - Roan er benyttet for å kontrollere verdifulle lokaliteter eller for å si noe om konsekvensen tiltaket vil få på nevnte verneverdier.

Rapporten er bygd opp slik at den tar for seg verneverdier, omfang/konsekvenser og konflikter i forhold til verneformålet i hvert enkelt vassdrag. Kommunale planer for differensiert forvaltning av verna vassdrag er i tillegg hentet inn for de vassdrag der slike foreligger (Aursunda- og Årgårdsvassdraget).

Generelt om vern av vassdrag

Stortinget vedtok Verneplan for vassdrag i 1973, 1980, 1986 og 1993 (Verneplan I, II, III og IV). En supplering av verneplanen ble vedtatt i Stortinget 18. februar 2005. Verneplanen, som består av 387 objekter, omfatter ulike vassdrag som til sammen skal utgjøre et representativt utsnitt av Norges vassdragsnatur.

Verneplanene berører til sammen store arealer. Selv om tiltak i verna vassdrag har blitt vurdert mer restriktivt enn i andre vassdrag, har det fra myndighetenes side vært viktig å gjøre det klart at vernet ikke skal tolkes så strengt at det legger vesentlige begrensninger på enhver type virksomhet i verneområdet. Rikspolitiske retningslinjer for verna vassdrag (RPRVV) gir uttrykk for hva regjeringen mener bør prioriteres i forvaltningen av verna vassdrag, og disse retningslinjene legges til grunn ved kommunal og fylkeskommunal planlegging etter plan – og

bygningssloven. Virkeområdet til retningslinjene er innen et belte på 100 meter langs vassdraget og i andre deler av nedbørfeltet som det er faglig dokumentert har innvirkning på verneverdien til vassdraget. I RPRVV pekes det på at forvaltningen må differensieres på bakgrunn av verneverdier og arealtilstand. RPRVV angir tre ulike forvaltningssoner som kommunene kan benytte i forbindelse med arealplanleggingen i verna vassdrag. Gjennom vannressursloven, som trådte i kraft i 2001, har verneplanene for vassdrag blitt forankret i lovverket. Vannressursloven inneholder bestemmelser for vernet og inneholder regler for tiltak i vassdragene.

De verna vassdragene skiller seg fra verneområder opprettet etter naturvernloven ved at de ikke har en egen forskrift med et klart definert verneformål. Både i retningslinjene og i den senere forankringen i lovverket defineres formålet slik: "... å forhindre inngrep som reduserer de verneverdiene Stortinget har lagt til grunn for sitt vernevedtak".

Aursunda

Begge traséalternativene medfører mindre konflikter med områder av verdi for de ulike fagtemaene.

Innenfor fagtemaet biologisk mangfold blir enkelte verdier beskrevet i fylkesmannens rapport berørt [3]. Dette gjelder myrer øst for Langvatnet som krysses av kraftledningstraséene.

Det ser ikke ut til at det er spesielt verdifulle turområder i nedslagsfeltet som blir rammet, selv om landskapet naturligvis vil bli visuelt påvirket av en kraftledning.

Årgårdsvassdraget

I utvalgets vurdering legges særlig vekt på "området egnethet som typevassdrag og de til dels store naturfaglige verdier, de meget store kulturminneverdiene og friluftinteressene i området" [1]. Hovedkonfliktene i forhold til verneverdiene ser ut til å ligge til temaene friluftsliv, reindrift og landskap, siden de viktigste kulturminnene trolig ligger godt utenfor traséalternativene.

Nedbørsfeltet er lett tilgjengelig og brukes til et variert friluftsliv i et meget viktig turterreng av regional betydning. Reindriften kan fremst risikere negativ påvirkning i området ved Meungan. Kraftledningen påvirker ikke noen av de landskapselementene som er beskrevet i VVV-rapporten [6], men den blir synelig fra riksveien og fra flere gårder.

Steinselva

"Steinselva ligger sentralt i et meget benyttet friluftsområde på grensen mellom Sør- og Nord-Trøndelag og vassdraget kan gis varig vern" [13].

Steinselva vurderes å ha store friluftsmessige verdier og tiltaket kan ha negative effekter på bruken av området. I fagutredningen for friluftsliv fremkommer at traséen påvirker flere viktige friluftsområder og traséalternativ 3.0 og 3.3 vurderes å ha stor negativ konsekvens.

Hofstadelva

I utvalgets vurdering beskrives at kraftutbyggingsinteressene synes små i forhold til verneinteressene. Som naturvern- og friluftsinnteresser fremholdes Teistfossen, gode fiskevatn og viktige beiteområder for rein på Fosenhalvøya [13].

Kraftledningstraséen strekker seg 3 km inn i Hofstadelva nedbørfelt. Tiltaket synes ikke å ha innvirking på de verdier vernet har hatt som formål å bevare.

Konklusjon – vurdering i forhold til verneformålet

Vurdert opp mot lovverket, angitte verneformål og rådende forvaltning av verna vassdrag, er det vanskelig å se at planlagt 420 kV kraftledning Namsos– Roan i vesentlig grad påvirker verneformålet i berørte verna vassdrag. Enkelte verdifulle lokaliteter kan imidlertid bli negativt påvirket av tiltaket.

2. INNLEDNING

Statnett SF planlegger å bygge ny 420 kV kraftledning fra Namsos transformatorstasjon i Overhalla kommune videre gjennom Namsos, Namdalseid (Nord-Trøndelag fylke) og Osen kommune til Roan transformatorstasjon i Roan kommune (Sør-Trøndelag fylke). Kraftledningen er 82 km lang. Til sammen berøres fem kommuner, to fylker og fire verna vassdrag.

I forbindelse med konsekvensutredningen ble verna vassdrag kort omtalt under fagrapport biologisk mangfold utarbeidet av Naturplan. Hensikten med denne rapporten er å gå noe mer i dybden og gjøre en utdypet oppsummering av verneverdiene i de verna vassdragene, samt foreta en vurdering av i hvilken grad disse verneverdiene blir påvirket av tiltaket.

De verna vassdrag som blir berørt er Aursunda, Årgårdsvassdraget, Steinselva og Hofstadelva.

3. METODE

3.1 Datagrunnlag og framgangsmåte

Innledningsvis i denne rapporten er det gjort en sammenstilling av vurderinger som er gjort om verneformålet i verna vassdrag og av verneplanenes rettslige virkning de siste årene. Viktig dokument i dette arbeidet har vært St.prp. nr. 75 (2003-2004) om supplering av Verneplan for vassdrag hvor dette temaet vurderes grundig [2].

De vassdragene som har vernestatus i dag, er valgt på grunnlag av faglige vurderinger fra arbeidene med Verneplan I (1973), Verneplan II (1980), Verneplan III (1986) og Verneplan IV (1993) og supplerende verneplan for vassdrag (2003). Årgårdsvassdraget ble vernet i verneplan IV. For verneplan IV ble det gjort en forholdsvis grundig og systematisk kartlegging av verneverdier i vassdragene, noe som er benyttet som kilde i denne rapporten [1]. Når det gjelder Aursunda, Steinselva og Hofstadelva inngår disse i verneplan I og II. Her ble det ikke gjort en like grundig gjennomgang av verneverdiene. For Årgårdsvassdraget er det benyttet en rapport fra prosjektet "Verdier i verna vassdrag" [6]. Dette prosjektet var et samarbeid mellom Direktoratet for naturforvaltning (DN), Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) og Fylkesmennene for å øke kunnskapen om og tilgjengeligheten til verneverdier i vassdrag for forvaltningen.

I denne rapporten er det gjort en relativt omfattende oppsummering av de verneverdiene som er trukket frem i kildene beskrevet over. Det redegjøres for verneverdier i hele vassdragets nedbørfelt. Hvert å nevne er at verneverdiene er kategorisert noe forskjellig i forarbeidet til de tre siste verneplanene og i benyttede VVV-rapporter. I forarbeidet er verneverdiene kategorisert fra liten verneverdi (*) og opp til meget stor verneverdi (****). VVV-rapportene skiller derimot bare mellom lokal verneverdi (*), regional verneverdi (**) og nasjonal verneverdi (***).

Videre i rapporten er det foretatt en omfangs- og konsekvensvurdering av hvorvidt tiltaket er i konflikt med verneverdiene og derav formålet med vernet. Denne vurderingen baserer seg noe på de enkelte fagutredningene som er utarbeidet i forbindelse med den tidligere konsekvensutredningen av tiltaket. Vi har særlig fokusert på:

- 1) I hvilke grad viktige enkeltlokaliteter som er spesifikt nevnt i verdivurderingene blir berørt.
- 2) I hvilke grad fagområder som fremstår som sentrale i opprettelsen av vernet blir berørt.

I tillegg til denne vurderingen er kommunale planer for differensiert forvaltning av verna vassdrag hentet inn for de vassdrag der slike foreligger (Aursunda- og Årgårdsvassdraget). Med bakgrunn i disse planene er det oppgitt hvilke forvaltningssoner som berøres av tiltaket og viktige føringer for arealforvaltning i disse sonene er gjengitt.

4. BESKRIVELSE AV TILTAKET

Den planlagte 420 kV kraftledningen mellom Namsos og Roan med ulike traséalternativer finnes nærmere beskrevet i konsesjonssøknaden for tiltaket [15].

Ledningen blir ca. 82 km lang og vil gå fra Namsos transformatorstasjon i Overhalla kommune videre gjennom Namsos, Namdalseid og Osen kommune til Roan transformatorstasjon i Roan kommune.

Det søkes på følgende traséalternativ:

Hovedalternativ 3:

Dette hovedalternativet har følgende nummerering på kartet fra nord mot syd: Alt. 2.0+ 3.0 + 3.1+ 3.1.1+3.1+3.0+3.3.1+3.4

I tillegg omsøkes følgende underalternativer til hovedalternativ 3.

- Strekningen: Snautuva – Fosslia (Namdalseid): Alt. 3.1.2
- Strekning: Godvasslia – Nordkangsen (Osen): Alt. 3.3 (prioriteres foran 3.0+3.3.1 på strekningen)

5. GENERELT OM VERN AV VASSDRAG

5.1 Verneplanene for vassdrag

Stortinget vedtok Verneplan for vassdrag i 1973, 1980, 1986 og 1993 (Verneplan I, II, III og IV). En suppleringsplan ble vedtatt i Stortinget 18. februar 2005. Verneplanen, som består av 387 objekter, omfatter ulike vassdrag som til sammen skal utgjøre et representativt utsnitt av Norges vassdragsnatur.

Hensikten med verneplanen har vært å sikre helhetlige nedbørfelt med sin dynamikk og variasjon fra fjell til fjord. Vernet gjelder først og fremst mot kraftutbygging, men verneverdiene skal også tas hensyn til ved andre inngrep. Vassdragene som er plukket ut skal:

- Representere et variert tilbud av verneverdier og typer av vassdragsområder. Noen av områdene bør være av betydelig størrelse.
- Gi en rimelig fordeling på de ulike landsdeler, dog slik at de vassdragsområder som er sentralt beliggende og som betyr mye for mennesker gis prioritet.

De fleste verneobjektene er avgrenset av nedbørfeltet. Det kan være nedbørfeltet til et helt vassdrag fra kilder til utløp i sjøen, sidednebørfeltet til et større vassdrag, eller øvre deler av et nedbørfelt. I noen tilfeller omfatter vernet et nærmere bestemt geografisk område.

Gjennom de fem vernevedtakene har det vært en utvikling i dokumentasjonen som ligger til grunn for vernet. I de første verneplanene, verneplan I og II, ble det vektlagt å verne helhetlige vassdrag fra kraftutbygging, de enkelte elementene i vassdraget ble ikke nærmere utredet. I mange tilfeller ble landskapsopplevelse, friluftsinnteresser og urørthet vektlagt uten mer utfyllende vurderinger. I de siste verneplanene, verneplan III og IV, og i den siste suppleringsplanen, er det i større grad fokusert på verdien av ulike områder og elvestrekninger i vassdragene.

5.2 Verneplanens rettslige status

5.2.1 Lovverket

Rikspolitiske retningslinjer for verna vassdrag ble vedtatt av Stortinget 10.11.1994. Retningslinjene er av politisk karakter og gir uttrykk for hva regjeringen mener bør prioriteres i forvaltningen av landets verna vassdrag. Retningslinjene skal derfor legges til grunn for kommunal og fylkeskommunal planlegging etter plan og bygningsloven, slik at forvaltningen i og langs vassdragene ivaretar hensynet til vassdragets verneverdi.

Virkeområdet til de Rikspolitiske retningslinjene for verna vassdrag (RPR) er:

- 1) Vassdragsbeltet, det vil si hovedelver, sideelver, større bekker, sjøer og tjern og en 100-meters sone rundt disse.
- 2) Andre deler av nedbørfeltet som det er faglig dokumentert har innvirkning på verneverdien til vassdraget.

Stortinget vedtok enstemmig den 25. februar 1997 at vassdragsvernet lovfestet i en ny lov om vassdrag og grunnvann, som skal forhindre inngrep som reduserer de verneverdiene Stortinget har lagt til grunn for sitt vernevedtak. Vannressursloven trådte i kraft 1. januar 2001. Gjennom vannressursloven har Verneplan for vassdrag blitt forankret i lovverket.

Vannressursloven kap. 5 inneholder bestemmelser for vassdrag som er vernet etter Verneplan for vassdrag. Loven inneholder regler for tiltak i vassdragene og understreker blant annet at nye tiltak bare kan tillates dersom hensynet til verneverdiene ikke taler i mot. I tillegg til reglene om tiltak, viser loven til at vassdragsvernet særlig må følges opp av bindende planer etter plan- og bygningsloven, og etter bestemmelsene i naturvernloven. I sistnevnte vises det spesielt til § 11 a som ble vedtatt samtidig med vannressursloven og gir hjemmel for å sikre særlig viktige områder i verna vassdrag. De nye bestemmelsene i vannressursloven innebærer i praksis ingen vesentlig endring i forvaltningen av verna vassdrag, men hjemler en allerede etablert praksis om at tiltak i verna vassdrag skal vurderes mer restriktivt enn i andre vassdrag.

5.2.2 Bestemmelser for andre typer tiltak i vassdragene

Det følger av Stortingets vernevedtak at det ikke er adgang til å gi konsesjoner til ny kraftutbygging i verna vassdrag. Hvilke føringer vassdragvernet gir for andre tiltak i vassdraget hersker det mer usikkerhet rundt.

Verneplanene berører til sammen store arealer. Det har derfor fra myndighetenes side vært viktig å gjøre det klart at vernet ikke skal fortolkes så strengt at det legger vesentlige begrensninger på enhver type virksomhet i verneområdet [1]. Vernet gjelder i utgangspunktet i forhold til kraftutbygging. Rikspolitiske retningslinjer for verna vassdrag (RPRVV) er begrunnet ut fra Stortingets syn om at verneverdiene heller ikke bør forringes eller ødelegges av andre typer tiltak. Hva som normalt kan tolereres i forhold til verneverdiene må sees i sammenheng med dette. Der det ikke er registrert spesielle verneverdier vil det i utgangspunktet ikke bli lagt større begrensninger på bruken enn det som gjøres i ikke-verna vassdrag. Dette er også i tråd med vannressurslovens bestemmelser om inngrep i verna vassdrag.

Vannressurslovens virkeområde framgår av definisjonen av vassdrag, jf § 2. Tiltak som kun berører landarealer i nedbørfeltet reguleres ikke av vannressursloven, jf. Ot.prp nr. 39 (1998–99) s. 350. Annet lovverk har relevans i forhold til verneverdiene i vassdrag og nedbørfelt. Plan- og bygningsloven er her sentral. Rikspolitiske retningslinjer for verna vassdrag (RPRVV) skal legges til grunn for planlegging etter plan- og bygningsloven. Retningslinjenes virkeområde er i hovedsak innen et belte på inntil 100 meter langs vassdraget, men også andre deler av nedbørfeltet er omfattet dersom det er faglig dokumentert at områdene har betydning for verneverdiene.

5.2.3 Differensiert forvaltning av vassdragene

Tålegrensen for inngrep vil avhenge av begrunnelsen for vernet og hvor i vassdraget verneverdiene befinner seg. Dette tilsier en utstrakt differensiering i forvaltningen av de verna vassdragene.

Det er stor variasjon i de ulike vassdragenes inngrepsstatus, fra vassdrag i sentrale bystrøk til tilnærmet uberørte vassdrag. Videre er det ofte betydelig variasjon av inngrepsstatus i ett og samme vassdrag fra kilde til utløp. I RPRVV pekes det på at differensiering av vassdragene må etterstrebtes på bakgrunn av verneverdier og arealtilstand, og at arealplanleggingen særlig må legge vekt på å ivareta verdiene som er knyttet til vassdragenes nærområder. RPRVV angir tre ulike forvaltningssoner som kommunene kan benytte i forbindelse med arealplanleggingen i verna vassdrag. Disse omfatter i korthet:

Sone 1) vassdragsbelte i by/tettsted med betydning for friluftsliv,

Sone 2) vassdragsbelte med moderate inngrep i utmarks og spredt bebygde områder

Sone 3) vassdragsbelte som er lite berørt av moderne menneskelig aktivitet

For hver enkelt sone er det lagt visse føringer for forvaltningen. Vassdraget kan på den måten inndeles i kategorier etter grad av menneskelig påvirkning og verneverdier. Kommunene skal i dette arbeidet også klargjøre hvilke hensyn som er sentrale i de ulike delene av vassdraget.

5.2.4 Verneformålet

De verna vassdragene skiller seg fra verneområder opprettet etter naturvernloven ved at de ikke har en egen forskrift med et klart definert verneformål. Både for retningslinjene og senere forankringen i vassdragsloven defineres formålet med vernet til å "... forhindre inngrep som reduserer de verneverdiene Stortinget har lagt til grunn for sitt vernevedtak". Et spørsmål som dermed reiser seg, er følgende: Hvilke verneverdier finnes i vassdraget?

Dette spørsmålet er ikke like enkelt å besvare for alle vassdrag. Det er blant annet to viktige årsaker til at verdiene i våre vassdrag ikke er godt nok kjent:

- De vassdragene som har vernestatus i dag, er valgt på grunnlag av faglige vurderinger fra arbeidene med Verneplan I (1973), Verneplan II (1980), Verneplan III (1986) og Verneplan IV (1993) samt supplerende verneplan for vassdrag som kom i 2003. For de tre siste verneplanene ble det gjort et forholdsvis grundig og systematisk kartlegging av verneverdier i vassdragene. For de to første ble ikke dette prioritert like høyt. Konsekvensen av dette er at det for en del tidlig verna vassdrag er uklarhet om hva som egentlig er vassdragets verneverdier.
- Vassdragsvernet er et vern mot kraftutbygging. Mange verna vassdrag er imidlertid blitt gjenstand for andre typer inngrep etter at det ble vedtatt vernet. Det

som derfor var regnet som verneverdier ved vernetidspunktet, kan i dag være forsvunnet, ødelagt eller vesentlig forringet som følge av disse inngrepene.

Vurderingen av hvilke tiltak som kan tillates i vassdragene vil derfor måtte baseres på en totalvurdering av verneverdiene i vassdraget, omfanget og konsekvensene av tiltaket og de berørte områdenes status etter Naturvern- og Plan- og bygningsloven. I 100-meterssonen vil plassering i de tre inngrepsklassene som er nevnt i RPRVV også være beslutningsrelevant.

6. BERØRTE VERNA VASSDRAG

6.1 Aursunda

6.1.1 Områdebeskrivelse

Aursunda ligger i Namsos, Namdalseid og Steinkjer kommuner i Nord-Trøndelag og har sine kilder i skogsområde mellom Snåsavatnet og Lygnenfjorden. Vassdraget drenerer mot nord og renner ut i Fjærbotn på østsiden av Lygnenfjorden, en sørlig arm av Namsenfjorden. Nedbørfeltets areal er 163 km².

Vassdraget drenerer et nokså rolig skoglandskap med mange både små og ganske store vann. De høyeste områdene som omkranser vassdraget ligger rundt 500 moh. En sørøstlig grein med det største vannet Gilten på 202 moh. og en sørvestlig grein med vannene Skjærsjøen, 210 moh. og Homburu, 163 moh. renner sammen i Rørvatnet, 97 moh. Herfra renner Svartelva til Langvatnet, 92 moh. Flere vann ligger i vassdraget videre nordover til utløpet. Elva skifter navn mellom hvert vann. Den nederste og nordligste strekningen kalles Aursunda. Mellom vannene går elva i stryk og små fosser.

I vannene lever både ørret, røye, ål og trepigget stingsild. En drøy mil av hovedelva er lakseførende.

Riksvei 17 over Namdalseid til Namsos krysser vassdraget like ved utløpet, og herfra går det skogsbilvei inn til de sentrale vannene. Ved de største vannene ligger et lite antall hytter.

Vassdraget er vernet i Verneplan I for vassdrag [19].

6.1.2 Viktige verneverdier

I forarbeidet til Verneplan I hvor Aursunda vassdraget inngår, ble det ikke gjort noen nærmere vurdering av verneverdiene. Med midler fra Direktoratet for naturforvaltning gjorde imidlertid miljøvernavdelinga hos fylkesmannen i Nord-Trøndelag en beskrivelse av verdier i vassdraget 1994, noe som er publisert gjennom en egen rapport utarbeidet av Hansen [3]. I denne rapporten er det ikke gjort en vurdering av verneverdiene, men en beskrivelse av natur-, kultur- og friluftsverdiene.

Landskap

Aursunda er et rent skogsvassdrag med lite snaufjellareal, uten jordbruksnæring, men med intensiv skogsdrift. Området er relativt preget av moderne skogsdrift, med mye flathogster og et vel utbygd skogsbilveinett. Vassdraget har vekslende og varierende elvestrekninger og et stort utvalg av stillestående lokaliteter, fra små tjern til store vann. Vassdraget inneholder også en rekke fosser og stryk av varierende størrelse [3].

Biologisk mangfold

Botanikk

Den absolutt dominerende vegetasjonstypen i Aursundas nedbørfelt er fattig granskog i kombinasjon med myrer. Bunnvegetasjonen i skogen domineres av krekling, blåbærlyng og tyttebær. I tillegg finnes en del gamle slåttenger og beitemark fra gamle dagers seterdrift i området. Ned mot vannstrengen er det stort sett et bjørkedominert løvskogsbelte mellom granskog og vann. Ellers er vegetasjonen preget av lang tids skogsdrift og tilplanting av gran [3].

I nedbørfeltet finnes flere myrer av lokal verneverdi, i tillegg til Flåbekkåsen naturreservat med urskog og et relativt urørt skogområde øst for Gilten [3].

Landfauna

Området innehar en rekke fuglearter som bl.a. orrfugl, storfugl, jerpe, hønehawk og fjellvåk. Hubro er også registrert i området uten at foreligger bekreftelser på hekking de siste årene [18]. Av hjortevilt er det elg som dominerer. Særlig i området rundt Gilten jaktes det mye elg. I tilknytning til vannene hekker det bl.a. smålom, storlom, trane og kanadagås samt en del andefugler [3].

Vannfauna

Aursundavassdraget er et populært smålaksevassdrag bestående av en rekke vann, kulper og stryk og med gode gyte- og oppvekstområder for laks. I tillegg til laks inneholder vassdraget sjøørret, innlandsørret, røye, trepigget stingssild og ål [3].

Aursunda hører med blant de få vassdragene der det fortsatt er en meget god bestand av elvemusling. Slike lokaliteter har høy verneverdi både lokalt og nasjonalt, men også i internasjonal sammenheng. I Aursunda forekom elvemusling fra Lille Langvatnet like nedenfor Høyfættdammen til utløpet i Fjalbotnet ved Sagmoen. Bestanden av elvemusling var tett og svært tallrik opp til Gjermundfossen. Det var om lag 21 muslinger pr. m² i gjennomsnitt på denne strekningen, og dette gir en total bestand på nær 1,6 millioner synlige elvemusling i Aursunda i 2002. Bestanden av elvemusling i Aursunda karakteriseres som livskraftig med en stor og årlig rekruttering, og ca 56 % av bestanden var yngre enn 20 år. Antallet muslinger som var større enn 100 mm (eldre enn 40 år), var lavere enn ventet. Det er sannsynlig at antall muslinger var redusert i mange år på grunn av tømmerfløtingen som ble drevet i vassdraget fram til 1963 [4].

Geologi

En av de spesielle faktorene i Aursunda er vassdragets nord-syd-retning, en geografisk plassering dette vassdraget et alene om i Nord-Trøndelag. Leirholdig eller sandig skifer er den dominerende bergarten sør for Gilten. Dette byttes av innslag av massiv amfibolitt eller grønnstein, stedvis med granat, i området mellom Rørdalskammen og Hesttangen og herfra østover i et belte langs vannkanten til bunnen av Rørdalsbukten. Videre nedover vassdraget er rød, granittisk gneis den absolutt dominerende bergart [3].

Den øvre del av vassdraget domineres av humusdekke/tynt torvdekke i området rundt vannstrengen, tynt morenematerialdekke, torv og myr på flatene og i skråningene og noe bart fjell på åsene. Det er generelt lite bart fjell i vassdraget. Det er ikke registrert noen spesielle verneverdige kvartærgeologiske forekomster i Aursundavassdraget [3].

Friluftsliv

Friluftslivet i Aursunda er konsentrert til vannstrengen. Hovedaktivitetene er jakt, fiske, bærplukking og båtliv. Kjerneområdet for friluftsliv i vassdraget er Skjersjøen, Hornburuvatnet, Gilten, Høgfætten og Skatlandsstrand. Reinfjellet er et av de få snaufjellområdene i vassdraget og her foregår det en del turgåing [3].

Kulturmiljø

Vassdraget er rikt på kulturminner knyttet til tidligere skogsdrift og seterdrift. I dag inneholder vassdraget flere gamle fløtningsdammer som er restaurert, samt tydelige rester etter fløtningsdammer og fløtningsinnretninger i utløpet av flere av vannene. I tillegg har det foregått omfattende seterdrift i øvre del av vassdraget. Særlig seterminnene er i dag truet av den ekspanderende skogsdriften i området [3].

Jord og skogbruk

Det er ingen gårdsbruk i drift langs vassdraget, men det foretas årlig slått av innmarken på de tidligere husmannsplassene Skatlandstrand, Langvassmoen og Aursundlia [3].

De sterkeste næringsinteressene i vassdraget knytter seg til skogen. Vassdraget er som nevnt et tilnærmet rent skogsvassdrag og nedbørfeltet er for det meste dekket av produktiv skog [3].

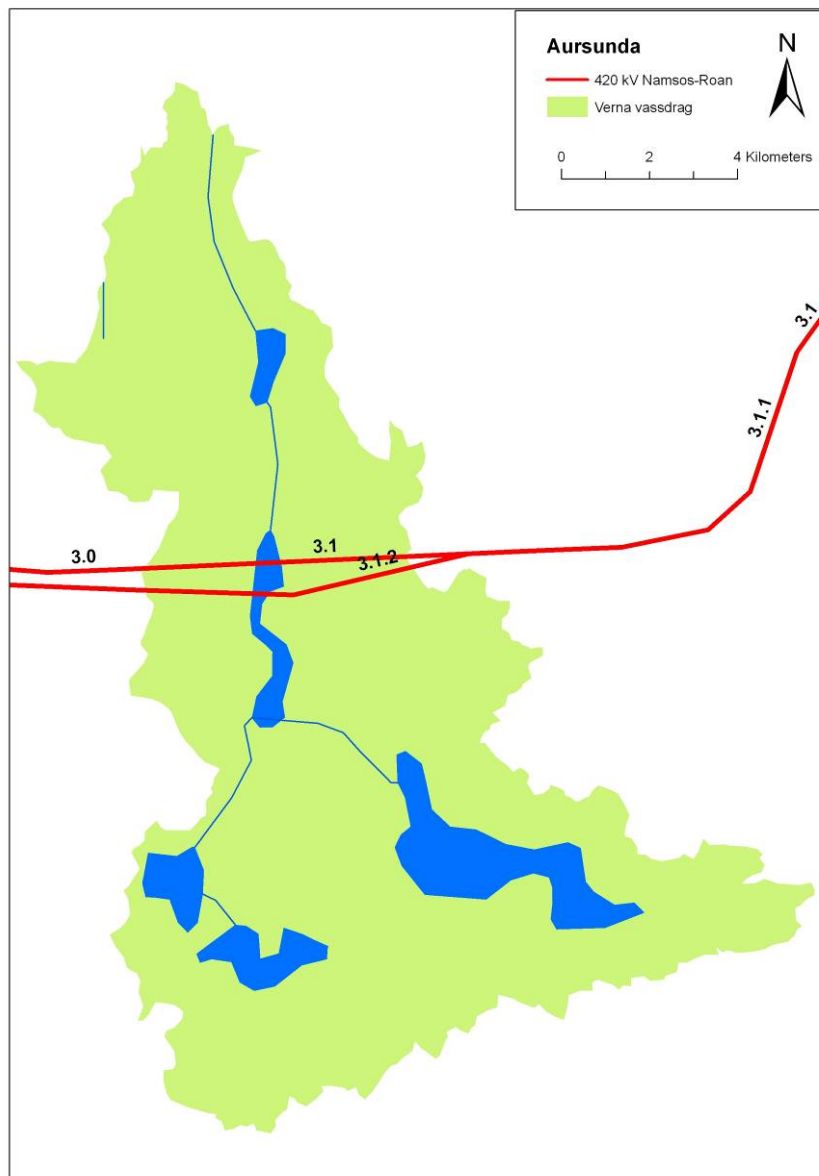
Reindrif

Hele området er definert som reinbeiteområde [3].

6.1.3 Omfang og konsekvensvurdering

I Namsos og Namdalseid vil traséalternativene for den nye 420 kV kraftledningen gå igjennom nedbørfeltet til det verna vassdraget Aursunda. Vassdraget er vurdert krysset i to ulike traséer.

- Et nordlig alternativ 3.1/3.0 som krysser Langvatnet ca 1 km sør fra Skatlandstranda.
- Et sørlig alternativ 3.1.2 som går parallelt med det nordlige alternativet.

Figur 1 Aursunda - oversikt over traséer som krysser.

Landskap

Fagutredningen for landskap vurderte traséalternativ Snautuva – Øyensåa 3.1-3.0 til å ha en stor negativ konsekvens. Traséalternativ 3.1.2 kommer til å ha en middels negativ konsekvens [16].

Biologisk mangfold

Botanikk

I kartleggingen av natur-, kultur- og friluftsverdier for Aursunda vassdraget beskrives myrene ved Daltjørnbekken og øst for Langvatnet å ha lokalt interesse og til dels være interessant i landsdelssammenheng [3].

I fagutredningen for biologisk mangfold er det beskrevet at alternativ 3.1/3.0 krysser et område med kystgranskog (Bjørtjønn) [16]. Middels/liten negativ konsekvens. Ved Skatlandsvatnet og Langvatnet passerer alternativ 3.1.2 et par intakte lavlandsmyrer. Liten/middels negativ konsekvens.

Landfauna

I fagutredningen for biologisk mangfold er det beskrevet at alternativ 3.1/3.0 passerer gjennom leveområder for skogsfugl og et spill/parringsområde for storfugl [16]. Middels/liten negativ konsekvens. Alternativ 3.1.2 passerer Langvatnet, som er hekkeområde for andefugl. Videre passerer ledningen leveområder og spillområder for storfugl. Liten/middels negativ konsekvens.

Vannfauna

I Aursunda forekom elvemusling i 2002 nedstrøms traséalternativene fra Lille Langvatnet like nedenfor Høyfættdammen til utløpet i Fjalbotnet ved Sagmoen. Arten er i nasjonal og internasjonal sammenheng i tilbakegang, og har forsvunnet fra mange vassdrag, bl.a. på grunn av forurensning, overgjødning, vassdragsregulering og andre inngrep i og langs vassdragene [4]. Bestanden i Aursunda er imidlertid god. Begge trasealternativene går syd for Høyfættdammen, så elvemuslingene blir ikke direkte påvirket. Hvis det ikke blir store forurensende utslipp i samband med byggingen vil det ikke bli negative konsekvenser for elvemuslingene.

Geologi

Tiltaket er ikke vurder å ha negative konsekvenser for geologiske verdier.

Friluftsliv og Turisme

Alternativ 3.1 passerer ca 500 m sør for hytteområdet ved Skatlandsstranda. Fagutredningen for friluftsliv vurderer alternativet å ha middels/liten negativ verdi [16]. Alternativ 3.1.2 krysser midt på Langvatnet ca 1 km sør for alternativ 3.1, og vil passere tett ved en hytte ved Skatlandstua.

Kulturminner

Alternativ 3.1 vil passere Skatlandsstranda i en avstand av ca 1 km. Skatlandsstua ligger tett ved alternativ 3.1.2, noe som medfører uheldige visuelle konsekvenser ved at et nytt element blir fremtredende i kulturmiljøet [16].

Jord og skogbruk

Det er ingen gårdsbruk i drift langs vassdraget. For skogbruket vil konsekvensene være større ved at det er nødvendig med en ryddegate på omkring 40 meter bredde under kraftledningene.

Reindrift

På strekningen Snautuva – Øyensåa vil alternativ 3.0 og 3.1.2 kunne påvirke beiteområdene ved Reinfjellet, Kaldalsvatnet og Lomtjønnklumpen. I

fagutredningen for reindrift er konsekvensen vurdert til å ha middels/liten negativ konsekvens [16].

6.1.4 Differensiert forvaltning av vassdraget

Namdalseid, Namsos og Steinkjer kommuner har utarbeidet en forvaltningsplan for Aursundavassdraget i 2000. Forvaltningsplanen er en fag-/temaplan. Den er ikke juridisk bindende og medfører ikke noe nytt eller utvidet vern [5].

Tabell 1 Forvaltningsklasser som de ulike traséalternativene til ny 420 kV fra Namsos-Roan berører ved kryssing av Aursundavassdraget.

Alternativ	Klasse 2	Klasse 3
3.1/3.0	Konfliktgrad 3	Konfliktgrad 3
3.1.2		Konfliktgrad 3

Klasse 1) Områder med høy grad av menneskelig påvirkning.

Klasse 2) Områder med middels grad av menneskelig påvirkning.

Klasse 3) Områder med liten grad av menneskelig påvirkning.

Konfliktgrad 1 - Ingen eller liten grad av konflikt i forhold til intensjonene med vernet, dvs tiltak/inngrep som normalt kan gjennomføres.

Konfliktgrad 2 – Tiltak/inngrep som normalt er i konflikt med vernekriteriene. En vurdering av omfang og konsekvenser er nødvendig i hvert enkelt tilfelle.

Konfliktgrad 3 – Tiltak/inngrep som er i konflikt med vernekriteriene, og som normalt ikke kunne tillates. Tiltaket vil kreve spesiell tillatelse avhengig av omfang og konsekvenser.

6.1.5 Vurdering i forhold til verneformålet

Begge traséalternativene medfører mindre konflikter med områder av verdi for de ulike fagtemaene.

Innenfor fagtemaet biologisk mangfold blir enkelte verdier beskrevet i fylkesmannens rapport berørt [3]. Dette gjelder myrer øst for Langvatnet som krysses av kraftledningstraséene.

Det ser ikke ut til at det er spesielt verdifulle turområder i nedslagsfeltet som blir rammet, selv om landskapet naturligvis vil bli visuelt påvirket av en kraftledning.

6.2 Årgårdsvassdraget

6.2.1 Områdebeskrivelse

Årgårdsvassdraget ligger vest i Namdalseid kommune i Nord-Trøndelag mellom Beistadfjorden og Lygnenfjorden på sørsiden av Namsenfjorden. Nedbørfeltets areal er 544 km².

De tre største elvene, Øyensåa, Ferja og Øysterelva løper sammen ca. 5 km før utløpet ved Lygnenfjorden.

De sørlige og sentrale partier utgjør et vidt skogsdalføre med et rolig og åpent preg. Sentralt i landskapsbildet ligger flere større, nesten sammenhengende vann. Fjellene er lave og har avrundet topografi. Hele landskapsbildet gir et særegent preg. Årgårdsvassdraget har et vekslende løpsmønster med stryk og gjel og rolige meanderende partier.

Det har vært en omfattende tilrettelegging for friluftsliv, og terrenget brukes til ulike fritidsaktiviteter som båtturer, kanopadling, fotturer og skiturer. Elvene og vannene nyttes til fiske, og terrenget er et viktig jaktområde. Det er mange hytter i feltet.

Tidligere ble vassdraget brukt til fløting, blant annet ble ved fløtet til glassverket på Åsnes. Damrester finnes fortsatt mange steder. Heggedalslidammen fra 1912 er godt bevart. Ved utløpet ligger Åsnes naturreservat, en større strandeng som er fredet på grunn av fuglelivet.

Vassdraget er vernet i Verneplan IV for vassdrag [19].

6.2.2 Viktige verneverdier

Beskrivelsen av verneverdier tar utgangspunkt i den offentlige utredningen i forkant av verneplan IV [1] og VVV-rapporten som omhandler Årgårdsvassdraget [6].

Landskap

I forarbeidet til verneplan IV [1] er verneverdier knyttet til landskapet ikke vurdert. Landskapsbildet rundt Esplingdalen er framhevet som regional verneverdi i VVV-rapporten for Årgårdsvassdraget [6]. Finnvollen er registrert som et kulturlandskap med lokal verdi. Åsneset er vurdert å ha nasjonal verdi. Ved Øyungen er landskapsbildet variert og kontrastfylt med jordbrukslandskap og bakenforliggende fjell (lokal verdi).

Biologisk mangfold

Vassdraget har stor typeverdi for skogsområdene mellom Trondheimsfjorden og Namsfjorden, og har i tillegg store naturfaglige verdier knyttet til alle fagfelt. Viktige områder er vernet i henhold til naturvernloven. I øst grenser vassdraget til Aursunda og i vest til Steinselva og Hofstadelva som alle er vernet tidligere [1].

Botanikk

Skoggrensen kan nå opp mot 400 moh. Den vanligste skogtypen i vassdraget er blåbær skrubbærgranskog. Vanlig er også småbregne skrubbærgranskog og røsslyng blokkebærfuktfuruskog. I fjellet dominerer greplyng/moserabb og alpin røsslynghei. Gråordominerte bestand har et stort innslag av gamle trær. Undervegetasjonen er ofte dominert av storbregnen strutseving. Almlia har en kjent almeskog. Nedbørfeltet har flere naturreservat: Åsmyra, Heggdalslia og Tverrlimyra er fredete myrområder, og Øyenskvallen og Finnvollvatnet er to foreslåtte barskogreservat. Botanikken i nedbørfeltet til Årgårdsvassdraget ble vurdert til å ha middels verneverdi ** i forarbeidet til verneplanen [1].

De botaniske verdiene følges opp i VVV-rapporten for vassdraget [6]. Den boreale regnskogen ved Eldbrenna, Øyensåa, Halstadsveet, Norddalen, Lyngbrenna, Dorråsbrenna, Eldåsan, Tinglemselva og Svartåsberget er vurdert å ha lokal verdi. Ved Mølna har den boreale regnskogen regional verdi. Den boreale regnskogen ved Finnvollsvatnet sørside vurderes å ha nasjonal verdi. Ved Holimyra og Finnmyra er det boreal regnskog og eksentrisk høgmyr og platåmyr med lokal verdi. Myr og våtmarksområdet ved Heggdalslimyrån domineres av flatmyr, bakkemyr og partier med ombrotrof myr. Området er vurdert å ha nasjonal verdi. Åsmyra og Åsneset naturreservat har nasjonal verdi. Myrområdet ved Kongsmyrån, Sørtjørna og Grasvatnet er vurdert å ha lokal verdi. Skjerpmyrån, Sellitangen (inkl. Selja), områdene rundt Hundtjønna, Finnvoldalen og myrer ved Dorrås og Øystersætran vurderes til å ha regional verdi. Granskogen i Esplingdalen er vesentlig heigranskog og vurdert til å ha regional verdi. Det er flommarkskog ved Elveører ved samløp mellom Øysterelva og Ferja (lokal verdi). Flommarkskogen ved utløp av Ferja er vurdert til å ha regional verdi.

Landfauna

Ved utløpsoset ligger Åsnes naturreservat, som er et større strandengområde, fredet pga. fuglefaunaen. Vassdraget har flere større vann og noen av disse gir gode betingelser for vannfugl. Elvekantskogen langs Ferja er en god spurvefuglbiotop.

Forholdsvis få truede villarter er registrert innen vassdraget. Elgbestanden er god, og sentrale områder er Furudalen, Heggdølin, Langvatnet, Furudalsvatnet, Trollbotnen og områdene langs Ferja og Årgårdselva. Viktige trekkveier går mellom områdene. En fast hjortebestand finnes langs Ferja. Rådyr forekommer over hele området, spesielt i tilknytning til elver og vann. Landfaunen er samlet vurdert til å ha stor verneverdi *** i forarbeidet til verneplan IV [1]

I VVV-rapporten for Årgårdsvassdraget er det registrert gode betingelser for vannfugl ved utløpet av Furudalselva i Trollbotn (lokal verdi). Ved Sellitangen (inkl. Selja) er det et våtmarksområde med gode betingelser for vannfugl. Området er vurdert å ha regional verdi. Også områdene rundt Hundtjønna og Finnvoldalen har gode betingelser for vannfugl (regional verdi).

Vannfauna

Vassdraget viser stor variasjonsrikdom mht. ferskvannsbiotoper, også det landbrukspåvirkede, eutrofe aspektet finnes rikelig representert. Vannet er gjennomgående noe humuspåvirket og har svakt sur reaksjon. Produktiviteten og mangfoldet i vassdraget er stor – til dels svært stor, og det er innslag av sjeldne arter.

Vassdraget er lakseførende. Finnvollvatnet, Trollbotnen, Langvatnet og Furudalsvatnet har stor bestand av ørret. Tidligere hadde disse vannene også røye. Øyungen og Lille Øyungen har stor bestand av røye og en liten ørretbestand. I forarbeidet til vernet har verdien blitt satt til stor verneverdi *** [1].

Verdiene for vannfauna følges opp i VVV-rapporten for vassdraget [6]. Vassdraget er et svært godt laksevassdrag. Nest etter Namsen er Årgårdsvassdraget Namdalens viktigste laksevassdrag. Elvemusling er registrert på to lokaliteter. Med henhold til laks og elvemusling har vassdraget nasjonal verdi. Vassdraget har referanseverdi som urørt vassdrag.

Geologi

Det er ikke observert spesielt verneverdige geofaglige former i vassdraget. De fluviale prosessene har under dagens forhold relativt moderat intensitet. Marine, glasifluviale og fluviale avsetninger kan inneholde informasjon om isavsmelting og postglasiale fluviale prosesser. Vassdraget har en viss referanseverdi. Geologien i nedbørfeltet til Årgårdsvassdraget ble vurdert til å ha middels verneverdi ** i forarbeidet til verneplanen [1].

I VVV-rapporten blir de meandrerende strekningene i Ferja v/Granmo og v/Randmo samt i Øysterelva v/Brors og v/Dorrås vurdert til å ha lokal verdi. Fossene i Øysterelva, Ferja og Øvensåa blir vurdert til å ha lokal verdi. Buktafossen i Sverka beskrives som en naturskjønn foss, flott landskapselement omkranset av et variert og kontrastfylt landskap med jordbrukslandskap og bakenforliggende fjell. Buktafossen vurderes til regional verdi. En endemorene ved Skurvvatnet blir vurdert til lokal verdi [6].

Friluftsliv

Deler av nedbørfeltet er lett tilgjengelig, og en omfattende tilrettelegging for friluftsliv har funnet sted. Nedbørfeltet brukes til et variert friluftsliv som bærplukking, spesielt molte, båtliv, kanopadling, fot og skiturer. Hele området er et svært viktig jaktområde, og i fjellvannene og elva blir det fisket. Spesielt i Furudalen ligger det et meget viktig turterreng som grenser til viktige friluftsområder i Verran, Osen og Åfjord kommuner. Til sammen danner dette et regionalt viktig område. Verdien ble vurdert til meget stor **** [1].

De store friluftsverdiene for Årgårdsvassdraget følges opp i VVV-rapporten for vassdraget [6]. Nedbørsfeltet vest for Finnvollen ligger i sin helhet > 5 km fra tekniske installasjoner. Området er definert som et nasjonalt viktig friluftsområde

og utgjør hjertet av Nord-Fosen. Elva Selja og Stornesvatnet er to viktige landskapselement i området. Områdene i vestlige deler av nedbørsfeltet til Nord-Fosen er vurdert å ha regional verdi. Osenfjellet (Bjørkvassheia og Bjørfarvassheia) og Jektheia er av de viktigste utfartsområdene i fylket, for befolkningen fra Steinkjer til Namsos. Indre Lygnin vurderes å ha regional verdi for friluftslivet. Snøfarvassheia, Brørsheia, Sjøåsen og Nord for Øyungen har lokal verdi. Laks- og sjøaure fisket i vassdraget vurderes å ha regional verdi.

Kulturmiljø

Flere steinalderfunn er gjort i området. Funnet ved Finnvollvatnet antyder at her har vært fangstgrupper tilpasset innlandets skogområder i yngre steinalder eller seinere. Dette funnet og et fangstgropssystem ved et elgtrekk nær Trollbotnen representerer en vestlig grense for denne type kulturspor. Gravfunn i lavlandet vitner om fast bosetning i jernalderen. Namdalseidet er et gammelt drag mellom Lygnen og Trondheimsfjorden. Langs Ferja ligger kavlebruer i myrene. Området er tradisjonelt samisk bruksområde med lang kontinuitet. Skriftlige kilder opplyser om samisk bruk tilbake til 1600 tallet og samiske stedsnavn kan tyde på bosetning før Svartedauen. Det er kjent et vidt spekter av samiske kulturminner, knyttet til reindrift og jakt.

Gårdsanleggene i Namdalseid har mye verdifull bebyggelse, med bl.a. store gamle trønderlån. Hovedbygningen på Åsnes fra 1840 årene ble anlagt mens det var glassverk her (1813-83). Vassdraget ble brukt til fløting av ved til verket, damrester finnes fortsatt. Seinere ble flere større dammer anlagt, av disse er særlig Heggdalslidammen fra 1912 godt bevart. En rekke skogskoier, samt enkelte naust, ble brukt under skogarbeidet. Utmarka har vært brukt til setring, beite og utslått. Den veiløse gården Finnvollen ble ryddet på 1700 tallet. På Storåsen ligger et mulig ødegårdsanlegg. Et interessant seteranlegg er Steinbekksetran, med tradisjonelt bygningsmiljø.

Kulturminnene i området er varierte og dekker et langt tidsrom. Spor etter steinbrukende fangstgrupper og fangstgropene er sjeldne kulturminner her. Området har et viktig kunnskapspotensial til utforskning av samisk historie, samt forholdet mellom de etniske gruppene. Her er kulturhistoriske verdier av lokal, til dels regional betydning. Mange kulturminner har tilknytning til vassdraget. Samlet ble kulturmiljøet vurdert til å ha en meget stor verneverdi **** [1].

Det samiske kulturlandskapet rundt Stornesvatnet er fremhevet med nasjonal verdi i VVV-rapporten for Årgårdsvassdraget [6]. Området har flere typer samiske kulturminner i samspill med hverandre og med landskapet og naturressursene som er av stor verdi. Flere gammetufter i området i tillegg til at dagens reieiere har driftshytter her. Gamle veifar i nedbørsfeltet vurderes å ha lokal verdi. I rapporten beskrives en rekke kulturminner som ikke er verdisatt.

Jord og skogbruk

Det er 100 gårdsbruk i nedbørsfeltet og jordbruksarealet er 18 km². Jordbruket er basert på melkeproduksjon. En del driver med sau. Nedbørsfeltet har betydelige

beiteinteresser. Visse elvestrekninger har selvgjerdefunksjon. Barskogarealet er 100 km². I forarbeidet til vernet er verdien vurdert til meget stor **** [1].

Reindrift

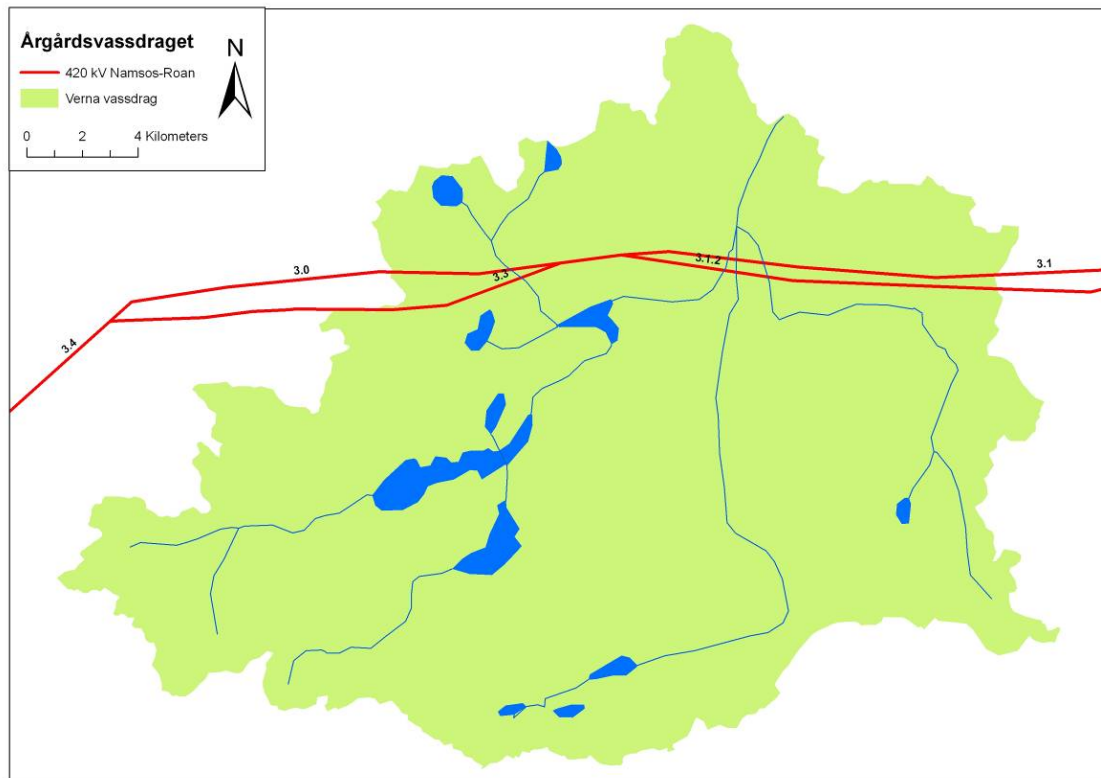
Nedbørfeltet ligger i Fosen reinbeitedistrikt og berører den nordlige av de to driftsgruppene i distriktet. Denne har ca 1.000 rein. Området har karakter av helårsbeite og er sentralt for driving av rein. En del av kalvingen finner sted i området Furudalsvatn og Finnvollvatn. I forarbeidet til vernet er verdien vurdert til meget stor **** [1].

Tabell 2 Oppsummering av verneverdiene i Åsgårdsvassdraget. Vurderingen er hentet fra forarbeidet til verneplan IV [1].

Tema	Verdivurdering
Biologisk mangfold: Botanikk	Middels verdi (**)
Landfauna	Stor verdi (***)
Vannfauna	Stor verdi (***)
Kulturminner	Meget stor verdi (****)
Friluftsliv	Meget stor verdi (****)
Geologi	Middels verdi (**)
Jord og skogbruk	Meget stor verdi (****)
Reindrift	Meget stor verdi (****)

6.2.3 Omfang og konsekvensvurdering

Traséalternativene til 420 kV kraftledningen vil i Namdalseid kommune berøre nedbørfeltet til det verna Åsgårdsvassdraget.

Figur 2 Åsgårdsvassdraget - oversikt over traséer som krysser.

Landskap

I forarbeidet til verneplan IV [1] er verneverdier knyttet til landskapet ikke vurdert. Landskapsbildet rundt Esplingdalen er framhevet som regional verneverdi i VVV-rapporten for Åsgårdsvassdraget [6]. Åsneset er vurdert å ha nasjonal verdi. Landskapet ved Øyungen og Finnvollen er vurdert til å ha lokal verdi. Områdene som er vurdert i VVV-rapporten blir ikke berørt av tiltaket. Fagutredningen for landskap vurderte traséalternativ Snautuva – Øyensåa 3.1-3.0 til å ha en stor negativ konsekvens. Traséalternativ 3.1.2 kommer til å ha en middels negativ konsekvens. Fra Kaldalen er alternativ 3.1.2 vurdert å ha stor negativ konsekvens. Strekningen Øyensåa - Nordkangsen 3.0 følger nordre dalsiden og ledningen blir sannsynligvis delvis synlig fra de mange hyttene ved Øyungen og riksveien. Strekningen vurderes til å ha middels negativ konsekvens [16].

Biologisk mangfold

Botanikk

I forarbeidet til verneplan IV beskrives vassdraget har stor typeverdi for skogsområdene mellom Trondheimsfjorden og Namsfjorden og botanikken i nedbørfeltet ble vurdert til å ha middels verdi [1]. Ved utløpet til Ferja er det et område med flommarkskog som er vurdert til å ha regional verdi [6]. Dette området kan påvirkes av traséalternativ 3.1.2. Fagutredningen for biologisk mangfold vurderte strekningen Øyensåa til Nordkangsen (3.0-3.0/3.3) til middels

negativ. Særlig for den gamle barskogen ved Kvernbekken kan det forventes negative kanteffekter [16].

Landfauna

Fagutredningen for biologisk mangfold beskriver at alternativ 3.1.2 ved Kaldalsbakken passerer leveområder for jerpe [16]. Ryddegaten vil kunne øke predasjonen på denne arten, siden leveområdene er relativt små, og fuglene er stasjonære i området det meste av året. Liten/middels negativ konsekvens.

Vannfauna

Vassdraget er et svært godt laksevassdrag og nest etter Namsen er Årgårdsvassdraget Namsdalens viktigste laksevassdrag. Vassdraget er vurdert å ha nasjonal verdi av Hansen [6]. Elveperlemusling er også registrert på to lokaliteter. Fiskebestanden vil imidlertid ikke bli påvirket av tiltaket, selv om kraftledningen kan påvirke fiskeopplevelsen for enkelte.

Geologi

I VVV-rapporten er meandrerende strekninger i Ferja og Øysterelva vurdert til lokal verdi [6]. Disse blir ikke direkte berørt av kraftledningen. Ledningen krysser Øysterelva ved en meandrerende strekning som ikke er omtalt i VVV-rapporten.

Friluftsliv og Turisme

Vestover mot Årgårdselva passerer alternativ 3.0 områder som er vurdert å ha middels/liten verdi for friluftsliv. Ledningen passerer relativt høyt over nærfriluftslivsområder ved Årgårdselva. I fagutredningen for friluftsliv vurderes konsekvensen som middels/liten negativ [16]. Alternativ 3.0 går inn i svært viktige friluftslivsområder ved Øyenskavlen (bl.a. statsallmenninger og utfartsområder). Ved Benjaminsbekken går ledningen mellom eksisterende hytter og utfartsområder. Ledningen vil dele opp et viktig friluftslivsområde på en uheldig måte. Ledningen vurderes å ha stor negativ konsekvens for friluftslivet [16].

Vest for Årgårdselva vil alternativ 3.1.2 passere gjennom et etablert og et planlagt hyttefelt ved Benjaminbekken-Seterheia. I tillegg vil traséen krysse turveien og skiløypa mot Øyenskavlen. Konsekvensene for friluftsliv av en ny kraftledning i dette delområdet er middels negativ.

Alternativ 3.3 passerer også gjennom friluftslivsområder av stor verdi (statsallmenninger og utfartsområder/hytteområder). Forskjellen er at 3.3 parallellføres med eksisterende 66 kV-ledning og går ca. 1 km nærmere vei 715. Alternativet medfører derfor en større samling av inngrep mellom Godvasslia og Storåsen ved Steinsdalen. Ledningen vurderes å ha stor negativ konsekvens for friluftslivet [16].

Kulturminner

I fagutredningen for kulturminner vurderes alternativ 3.1.2 å ha middels negativ konsekvens [16]. Fangsanlegget ved Buvarp passerer i en avstand av < 400 m og gårdsmiljøet på Djupskaret.

Landbruk

Alternativ 3.1-3.0/3.1.2 fra Reinfjelldalen og fram til dalkryssingen mellom Namdalseid og Sjøåsen er det kun noen skogområder med høy bonitet. Ledningen går tett opptil dyrka mark ved Kaldalbakken. I selve dalområdet er det store fulldyrka jordbruksområder i tillegg til en del skog med høy bonitet. I tilknytning til dyrka mark ved Aunmoen går linja i nærheten av beiteareal for sau. Skogressursene på begge sider av dalføret er store og har høy bonitet. En ryddegate gjennom de forholdsvis lett tilgjengelige skogressursene vil ha middels negativ konsekvens. Det er lite jord- og skogressurser i området Øyensåa-Nordkangsen (3.0-3.0/3.3) og området er vurdert å ha liten negativ konsekvens i fagutredningen for landbruk [16].

Reindrift

Alternativ 3.0 og 3.1.2 kan påvirke beiteområdene ved Reinfjellet, Kaldalsvatnet og Lomtjønnklumpen. I fagutredningen for reindrift er konsekvensen vurdert til å ha middels/liten negativ konsekvens [16]. På strekningen Øyensåa – Nordkangsen vil trasé 3.0 berøre høst-, høstvinter – og vinterbeiteområder og slakteanlegget på Meungan og to viktige driveier som brukes inn og ut fra dette anlegget. En ugunstig masteplassering kan ha stor negativ effekt, mens en masteplassering tilpasset reindriften kan redusere de negative effektene betydelig. Underalternativ 3.3 går lenger sør enn 3.0. Ved Meungan kan ledningen legges slik at det blir et langt linestrekk over et dalsøkk. Dette vil minske potensielle barriereeffekter av ledningen. Dette alternativet vurderes å få mindre negativt omfang enn 3.0.

6.2.4 Differensiert forvaltning av vassdraget

Namdalseid kommune har utarbeidet en vassdragsplan for Årgårdsvassdraget. Planen er erstattet av bestemmelser for LNF-områdene i arealdelen som ble vedtatt 11.09.2003. Vassdragsplanen har i dag status som temaplan. Soneinndelingen er vist som temakart. Ved behandling av søknader om dispensasjon for arealdelen skal retningslinjene i temaplan for Årgårdsvassdraget legges til grunn i saksbehandlingen [7][8][9][10][11].

Tabell 3 Forvaltningsklasser som de ulike traséalternativene til ny 420 kV fra Namsos-Roan berører ved kryssing av Åsgårdsvassdraget.

Alternativ	Klasse 2	Klasse 3
3.0	Konfliktgrad 2	Konfliktgrad 3
3.1	Konfliktgrad 2	

3.1.2	Konfliktgrad 2	Konfliktgrad 3
3.3		Konfliktgrad 3

Klasse 1) vassdragsbelte i by/tettsted med betydning for friluftsliv,

Klasse 2) vassdragsbelte med moderate inngrep i utmarks og spredt bebygde områder

Klasse 3) vassdragsbelte som er lite berørt av moderne menneskelig aktivitet

Konfliktgrad 1 - Ingen eller liten grad av konflikt i forhold til intensjonene med vernet, dvs tiltak/inngrep som normalt kan gjennomføres.

Konfliktgrad 2 – Tiltak/inngrep som normalt er i konflikt med vernekriteriene. En vurdering av omfang og konsekvenser er nødvendig i hvert enkelt tilfelle.

Konfliktgrad 3 – Tiltak/inngrep som er i konflikt med vernekriteriene, og som normalt ikke kunne tillates. Tiltaket vil kreve spesiell tillatelse avhengig av omfang og konsekvenser.

6.2.5 Vurdering i forhold til verneformålet

I utvalgets vurdering legges særlig vekt på "områdets egnethet som typevassdrag og de til dels store naturfaglige verdier, de meget store kulturminneverdiene og friluftinteressene i området" [1]. Hovedkonfliktene i forhold til verneverdiene ser ut til å ligge til temaene friluftsliv, reindrift og landskap, siden de viktigste kulturminnene trolig ligger godt utenfor traséalternativene.

Nedbørsfeltet er lett tilgjengelig og brukes til et variert friluftsliv i et meget viktig turterreng av regional betydning. Reindriften kan fremst risikere negativ påvirkning i området ved Meungan. Kraftledningen påvirker ikke noen av de landskapselementene som er beskrevet i VVV-rapporten [6], men den blir synelig fra riksveien og fra flere gårder.

6.3 Steinselva

6.3.1 Områdebeskrivelse

Steinselva kommer fra fjellområdet mellom Namdalseid i Nord-Trøndelag og Osen i Sør-Trøndelag. Utløpet ligger ved tettstedet Osen. Nedbørfeltets areal er 265 km².

Steinselva ligger sentralt i et mye benyttet friluftsområde. Riksveien går langs hele hovedvassdraget og gir lett atkomst til fjellet som er mye nyttet av folk fra både Namsos og Steinkjer. Vassdraget er rikt forgreinet og representerer betydelige sportsfiskeinteresser. I nedre deler er det lakse- og sjøørretfiske, og det er bygget flere laksetrappet. I øvre deler finnes gode ørretvann.

Vassdraget er vernet i Verneplan II for vassdrag [19].

6.3.2 Viktige verneverdier

I forarbeidet til Verneplan II hvor Steinselva vassdraget inngår, ble det ikke gjort noen nærmere vurdering av verneverdiene. Med midler fra Direktoratet for naturforvaltning gjorde imidlertid miljøvernavdelinga hos fylkesmannen i Sør-Trøndelag en beskrivelse av verdier i vassdraget 1994, noe som er publisert gjennom en egen rapport utarbeidet av Hansen [12]. I denne rapporten er det ikke gjort en vurdering av verneverdiene, men en beskrivelse av natur-, kultur- og friluftsverdiene.

Landskap

Steinselva er relativt stilleflytende med flere små fosser. Hovedelva bukker seg nedover et hoveddalføre som slynger seg nedover mellom fjelltoppene. Landskapet i nedbørfeltet byr på et variert utvalg landskapstyper, fra åpne jordbruksletter til trange elvedaler, skog og snaufjell. Det er flere meandrere og deltaer nedover elva. Deltaområdet ved Stolvoll er et område med store landskapsestetiske verdier. Det samme gjelder meandrene ved øvre Åsegg. Til vassdraget hører også flere store vann i fjellområdene rundt dalen. Elven gir inntrykk av å være lite påvirket av tekniske inngrep. Langs elveløpet finnes det en rekke små og store naturperler, særlig ved fossene [12].

Biologisk mangfold

I området Sandsvatnet – Olvatnet er det foreslag til vern etter naturvernloven [18].

Botanikk

Vegetasjonsbildet i nedbørfeltet domineres av granskog som vokser helt ned til elvedalen flater ut og avløses av åkermark og innmark. Langs den øverste delen av Steinselva er granskogen dominerende helt ned i elvekanten, med relativt lite løvtrær. Lengre nedover i vassdraget, ut mot kysten, øker løvtreinnslaget i kantvegetasjonen. Området inneholder mange småmyrer, samt store myrer som Geilmyran og Elgsjømyran og flere myrer ved Austvasselva. På Elgsjømyran forekommer rikmyr [12].

Landfauna

I tilknytning til vassdraget finnes det tilhold av flere sårbare og truede fuglearter som hubro, havørn, sangsvane og storlom. Knyttet til selve vannstrengen finnes det flere arter av både fugler og pattedyr. Deriblant oter, mink, vannspissmus (sannsynligvis), hegre, fossekall og fiskeeender som laksand og siland [12].

Vannfauna

Vassdraget har bestander av laks, sjørørret, innlandsørret, røye og ål. Flere av vannene i vassdraget har til dels høy tetthet av innlandsørret og røye. Steinselva er i dag bland de beste lakseelvene på Fosen [12].

Geologi

I følge berggrunnskart fra NGU er amfibilitt og migmatittisk gneis de mest dominerende bergarter i vassdraget, samt morenemateriale i elvedalen. På sørøstsiden av Austvatnet er det innslag av diorittisk gneis, ultramafiske bergarter og basiske gneiser. Ved Kvernland er en av de største glasimarine avsetningene på Fosen-Halvøya og ved Åsegg er hele landskapet preget av en israndavsetning. En israndavsetning ved Ursøra har status som verneverdig kvartærgeologisk forekomst [12].

Friluftsliv

Steinsdalselva fungerer som et sentralt rekreasjonsområde for bading, fiske og annen rekreasjonsaktivitet. Vassdraget har flere vakre fosser. Ellers er hovedtyngden av friluftslivet knyttet til fjellområdene i nedbørfeltet. Bjørnør statsallmenning utgjør det viktigste friluftsområdet i Osen kommune. Laksefisket er av næringsmessig stor betydning i Osen, da turismen knyttet til dette er betydelig, sett i lokal målestokk [12].

Kulturmiljø

Småbruket er det typiske for Osen. Fiskets betydning går klart frem når man ser på bosetningsmønstrene i kommunen. Hovedtyngden av bebyggelsen er å finne i umiddelbar nærhet av havet. Innlandsbrukene er få, og er i hovedsak å finne i det frodige elvelandskapet i Steinsdalen. Flere bygninger og tufter er registrert i området Elgsjødalen-Kvernland-Geilseteren-Kvernlandsetertjern. Det ble også registrert rester etter gamle fløtningsdammer. Høyløene ved Kvernlandseteren er særlig verneverdige [12].

Landbruk

Gårdene i nedbørfeltet er konsentrert omkring den nederste delen av vassdraget, langs slettene ved hovedelva, fra Åsegg til utløpet av Steinsdalselva. Langs denne delen av vassdraget er det et stort innslag dyrket mark som går helt ned i elvekanten. Driftsformen er før det meste melk- eller kjøttproduksjon [12].

Det er mye gammelskog langs vassdraget. I enkelte avgrensede områder drives det flathogst, og da som regel i tilknytning til skogsbilveier. Helhetsinntrykket er at det er et lite intensivt skogbruk i vassdraget [12].

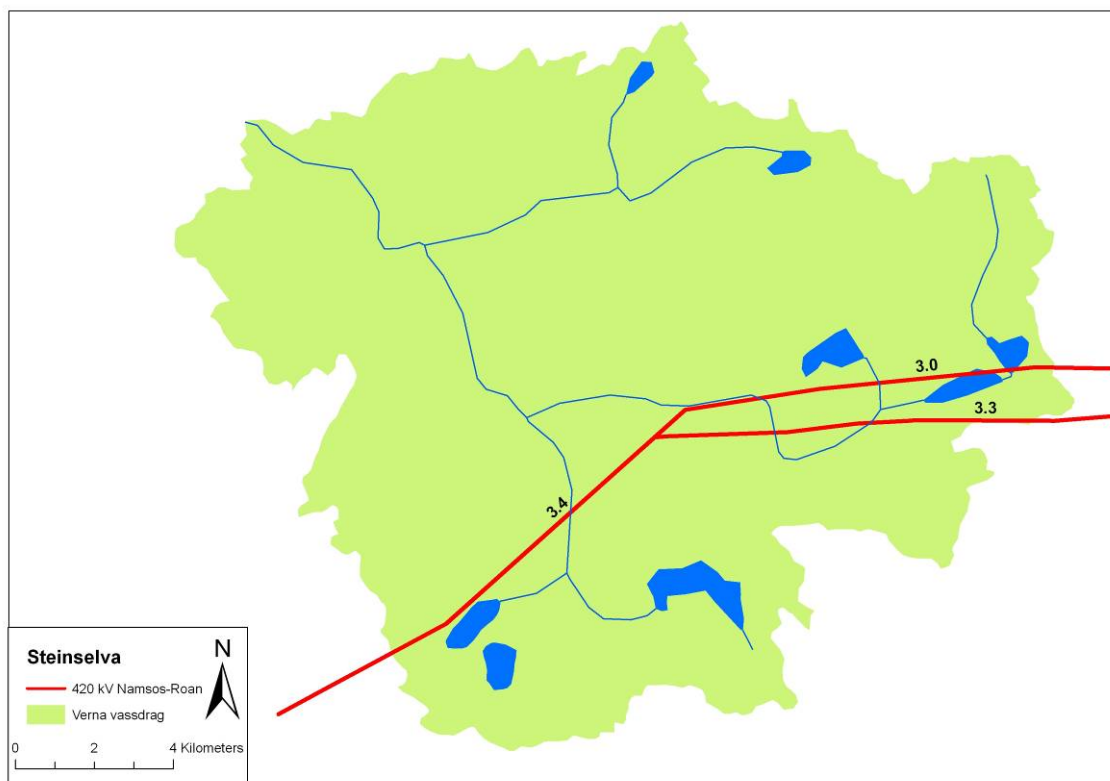
Reindrift

Hele fjellsystemet rundt Steinsdalen er viktige områder for reindrift, med de østlige fjellområdene som meget viktige områder [12].

6.3.3 Omfang og konsekvensvurdering

I Osen kommune vil traséalternativene for den nye 420 kV-ledningen gå gjennom nedbørfeltet til det verna vassdraget Steinselva. Vassdraget er vurdert krysset i to ulike traséer:

- Et nordlig alternativ omtalt som 3.0.
- Alternativ 3.3 ca 1 km lenger sør.
- Alternativene går sammen som alternativ 3.4 ved Kangsvassbekken.

Figur 3 Steinselva - oversikt over traséer som krysser.

Landskap

Fagutredningen for landskap vurderte traséalternativ Øyensåa - Nordkangsen 3.0 til å ha en middels negativ konsekvens. Ledningen vil trolig bli delvis synlig fra de mange hyttene ved Levatnet og Kangsvatnet i dalbunnen og fra riksveien. Traséalternativ 3.3 vil gå nærmere riksveien. Ledningen vil gå gjennom et svært vannrikt område og krysse vannet Vassdølin mellom Vakkerheia og Levassheia. Fra spesielt Levatnet og Vassdølin, som er vann med tett hyttebebyggelse omkring, vil ledningen bli godt synlig. Stor til middels negativ konsekvens. Alternativ 3.0/3.3.1/3.4 vil ha middels til liten negativ konsekvens på strekningen fra Nordkangsen. På strekningen Rørliheia – Geitvassnova vil Alternativ 3.4 gå gjennom et landskapsområde med mange vann og store myrer. Ledningen er vurdert å ha stor negativ konsekvens [16].

Biologisk mangfold

Det er en pågående verneprosess i området Sandsvatnet - Olvatnet. Traséalternativene krysser området lengst i sør [18].

Botanikk

I kartleggingen av natur-, kultur- og friluftsverdier for Steinselva vassdraget beskrives Dettfossen å ha botanisk og landskapsmessig interesse med lokal/usikker verneverdi [12]. Alternativ 3.0 og 3.3 passerer nord respektive sør for Dettfossen.

Fagutredningen for biologisk mangfold vurderte strekningen Øyensåa til Nordkangsen (3.0-3.0/3.3) til middels negativ. Fra Nordkangsen (3.4) påvirkes mindre områder med kystgranskog ved Kangvassbekken og ved Svartholet. Alternativet er vurdert å ha middels negativ konsekvens.

Landfauna

Traséen fra Nordkangsen (3.4) berører områder for orrfugl, lirype og yngleområde for andefugler. Stor tetthet av andefugler øker risikoen for kollisjoner. I fagutredningen for biologisk mangfold er alternativet vurdert å ha middels negativ konsekvens [16].

Vannfauna

Tiltaket vil, forutsatt en hensynsfull anleggsperiode, ikke ha noen konsekvens for ferskvannsfauunaen i vassdraget.

Geologi

I kartleggingen av natur-, kultur- og friluftsverdier for Steinselva vassdraget beskrives glasimarine og israndavsetninger ved Kvernland, Åsegg og Ursøra. Kraftledningstraséen påvirker ikke de beskrevne kvartærgeologiske forekomstene [12].

Friluftsliv og Turisme

I Fylkemannens rapport for Steinselva er fjellområdet Andalslivatnet-Vassdølin beskrevet som turområde sommer og vinter [12]. Alternativ 3.0 og 3.3 passerer syd i dette område. Trase 3.4 passerer gjennom friluftsområdet Hesten-Tverrelvtjønnin. Området brukes både sommer og vinter til skigåing, sykling, bærplukking, jakt og fiske.

Ved Osen grense passerer alternativ 3.0 gjennom Bjørnør statsallmenning, hvor det er tilrettelagt en del for friluftsliv. Olvatnet krysses et par hundre meter nord for Olvasshytta, hvor det også er båtleie. Kulturminnestien langs vannet krysses. I fagutredningen for friluftsliv vurderes ledningen å ha stor negativ konsekvens [16]. Alternativ 3.3 vil imidlertid gå gjennom planlagte hytteområder ved fremre Vassdølin og komme nærmere hyttene mellom Levatnet og Rathaugen. Den vil også påvirke opplevelsen av området fra utleiehytta Vassdølhytta i Bjørnør Statsallmenning. Tiltaket vil ha stor negativ konsekvens. Alternativ 3.4 har middels negativ konsekvens for friluftsliv.

Kulturminner

I fagutredningen for kulturminner er det påpekt at alternativ 3.0 vil passere kulturmiljøet Olvatnet. Alternativet vil gå utenom de mest sentrale delene av det historisk kjente samiske kulturlandskapet. Middels/liten negativ konsekvens. Langs alternativ 3.3 er det ingen kjente registrerte kulturminner, men det er et potensial for å avdekke ikke kjente samiske kulturminner i tørre, vegetasjonsrike områder i nærheten av vann og vassdrag. Ubetydelig/liten negativ konsekvens [16].

Landbruk

I området rundt Kangvassbekken vil alternativ 3.4 lage en ryddegate gjennom et område med middels/høy bonitet. I fagutredningen for landbruk er strekningen vurdert til å ha liten negativ konsekvens [16].

Reindrift

Trase 3.4 vil gå gjennom høstbeiteområdet øst for Kvernland, og får en noe kortere trase gjennom vårbeite og kalvingsland. Alternativet vurderes som mindre konfliktfylt enn 3.0. I fagutredningen for reindrift vurderes konsekvensen til Middels/liten negativ [16].

6.3.4 Differensiert forvaltning av vassdraget

Det er ikke utarbeidet plan for differensiert forvaltning av vassdraget.

6.3.5 Vurdering i forhold til verneformålet

"Steinselva ligger sentralt i et meget benyttet friluftsområde på grensen mellom Sør- og Nord-Trøndelag og vassdraget kan gis varig vern" [13].

Steinselva vurderes å ha store friluftsmessige verdier og tiltaket kan ha negative effekter på bruken av området. I fagutredningen for friluftsliv fremkommer at traséen påvirker flere viktige friluftsområder og traséalternativ 3.0 og 3.3 vurderes å ha stor negativ konsekvens.

6.4 Hofstadelva

6.4.1 Områdebeskrivelse

Hofstadelva renner ut i Brandsfjorden i Roan og består av mange forgreninger som kommer fra fjellområdet på Nord-Fosen. Her finnes gode fiskevann i et utfartsområde som strekker seg over til Nord-Trøndelag. Dette er også viktig beiteområde for reinen på Fosenhalvøya. Nederst i vassdraget ligger Teistfossen. Fossen har et 60 m høyt fall over en strekning på 150 m. Hofstadelva er lakseførende ca. 200 meter fram til foten av Teistfossen. Nedbørfeltets areal er 154 km².

Vassdraget er vernet i Verneplan II for vassdrag [19].

6.4.2 Viktige verneverdier

I forarbeidet til Verneplan II hvor Hofstadelva inngår, ble det ikke gjort noen nærmere vurdering av verneverdiene. Med midler fra Direktoratet for naturforvaltning gjorde imidlertid miljøvernavdelinga hos fylkesmannen i Sør-Trøndelag en beskrivelse av verdier i vassdraget i 1992, noe som er publisert gjennom en egen rapport utarbeidet av Hansen [14]. I denne rapporten er det ikke gjort en vurdering av verneverdiene, men en beskrivelse av natur- og friluftsverdiene.

Landskap

Hofstadelvas nedbørfelt inneholder et bredt spekter av landskapstyper fra karrig fjell- og heilandskap til frodigere, grunne dal- og jordbrukslandskap. Landskapet langs Hofstadelva består i øvre del av et storkupert, åpent dal- og fjellandskap dekket av store myrer, og bratte, skogkledder ller. I området Lunde-Fagerdal skifter landskapet totalt karakter og endres til et mer lukket V-formet dallandskap med steile sider, fosser og stryk. På strekningen Fagerdal-utløp Brandsfjorden endrer landskapet igjen karakter og tar form av et forholdsvis åpent dallandsskap preget av jord- og skogbruk på de forholdsvis rike elveavsetningene langs Hofstadelvas bredder. Ved Nerdal slynger elva seg i mange meandre i et slettelandskap innrammet av et særegent, bratt og glattskuret berg i øst og en bratt, nesten koddrett vegg i vest [14].

Biologisk mangfold

I området Elgsjø er det foreslag til vern etter naturvernloven [18].

Botanikk

Skogsvegetasjonen domineres av granskog med betydelig innslag av bjørk, delvis også med gråor, osp og rogn. Det er lite intakt myr i dalbunnen. Det som gjenstår er flatmyr med lite utviklede strukturer, fattig minerotrof til svak intermediær, fastmattedominert. I Nerdal er det en smal, men landskapsmessig viktig sone med kantvegetasjon langs elva, stedvis med noe erosjon. Også over skoggrensa er det fattige vegetasjonstyper som preger landskapet. Kombinasjonen av næringsfattige bergarter, tynt og usammenhengende løsmassedecke og oseanisk klima gir lite variert vegetasjon som resultat. Dominerende vegetasjonstype er fukthei, med

røsslyng som viktigste art i feltsjiktet. I øvre delen av vassdraget vest for Øvre Pissbekkvatn, er et vernet myrreservat (Inner Vagfossnesa naturreservat) [14].

Landfauna

Variasjonene og mangfoldet når det gjelder vilt og viltarter er store i prosjektområdet og spenner fra sjøfugl og oter i nedre del til fjellrype og tamrein i øvre del. De indre sentrale fjellstrøken står sentralt for reindriftnæringa på Fosenhalvøya. Det er elg, hjort, rådyr og gaupe i området [14].

Vannfauna

Hofstadelva har en lakseførende strekning som ved høyeste flomål er i underkant av 100 meter. Laksen stoppes av en foss nevnt Teistfossen. Elva har en lokal bestand av bekkørret [14].

Geologi

Berggrunnen i Hofstaddalføret domineres hovedsakelig av fattige bergarter med mye suprakrustale gneiser av usikker, muligens senprekambrisk alder. Dominerende bergart er glimmergneis, ofte med granat og kyanittførende bånd av amfibolitt [14].

De kvartære løsavsetningene består stort sett av morenemateriale. Det finnes store arealer uten løsavsetninger, og i de vestlige delene finnes store arealer med nakent fjell i dagen helt ned i dalbunnene. Rundt selve elveløpet finnes vesentlige fluviale (elve-) og noe glacifluviale (breelv-) avsetning [14].

Friluftsliv

Friluftsutøvelse i nedbørfeltets øvre del benytter store deler av fjellområdene på begge sider av vassdraget. Fjellområdene ved Momyrstua er et av Åfjords aller mest benyttede skiområder. I nedbørfeltets sentrale del setter topografien sine klare grenser for utøvelse av friluftsliv i området. Fjellområdene er likevel til en viss grad benyttet, vesentlig til fiske og småviltjakt. Friluftsliv i nedre del av området er i stor grad begrenset til noe fiske og båtliv i Brandsfjorden, samt laksefiske i elva [14].

Kulturmiljø

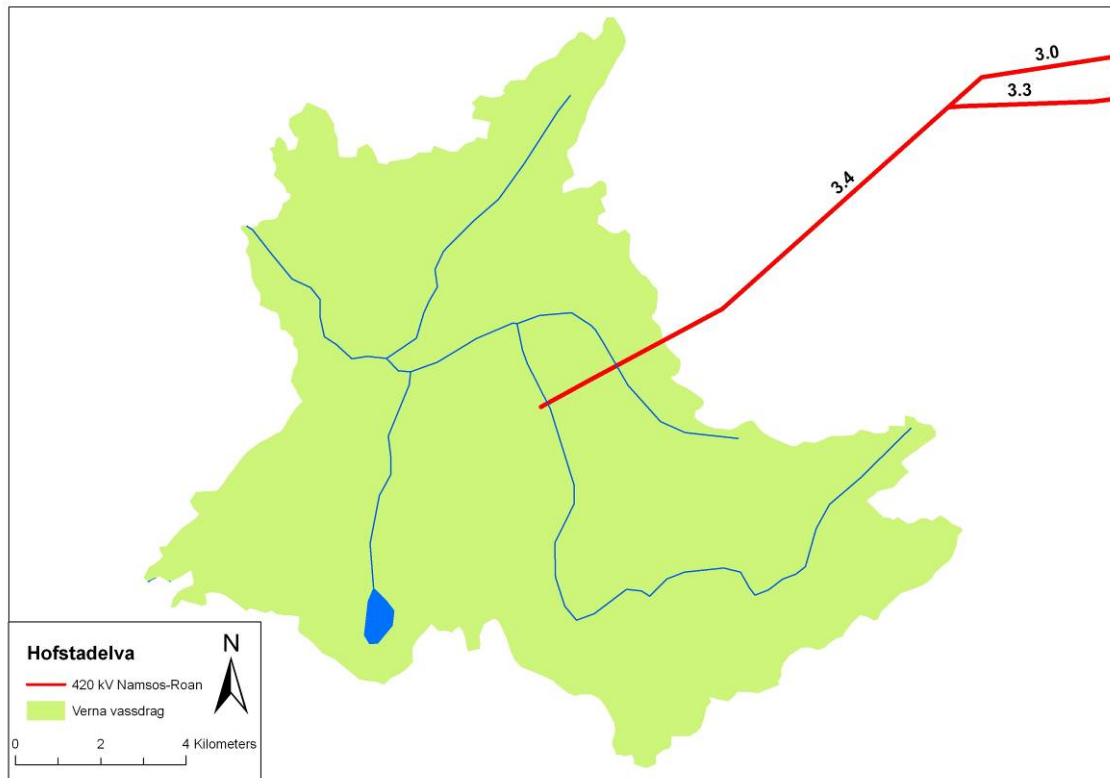
Kulturmiljø er ikke beskrevet i rapport fra Fylkesmannen [14].

Landbruk

Landbruk er ikke beskrevet i rapport fra Fylkesmannen [14].

6.4.3 Omfang og konsekvensvurdering

Kraftledningstraséen strekker seg ca 3 km inn i Hofstadelvas nedbørfelt. Kraftledningen krysser Hofstadelva ved innmatningen til Roan transformatorstasjon.

Figur 4 Hofstadelva - oversikt over traséer som krysser.

Landskap

Fagutredningen for landskap vurderte strekningen fra Krokstaddalsheia til Roan transformatorstasjon til å ha liten/middels negativ konsekvens.

Transformatorstasjonen vil bli en ny teknisk installasjon i dalen og veien inn et inngrep i dalsiden. Tiltaket vil få stort negativt omfang. Konsekvenser: Stor til middels negativ konsekvens [16].

Biologisk mangfold

I kartleggingen av natur- og friluftsverdier for Hofstadselva omtales Inner Vargfossnesa naturreservat. Reservatet påvirkes ikke av kraftledningstraséen [14]. I området Elgsjø er det foreslag til vern etter naturvernloven. I tilleggsutredningen for naturmiljø fremkommer at området eventuelt påvirkes av traséen [18].

Botanikk

Det vil bli ryddegate gjennom kystgranskogen ved Haugtjønnå - Gammelsetra. Lokaliteten er vest- og sydvendt og dette øker risikoen for negative kanteffekter fra ryddegaten i form av uttørking. I fagutredningen for biologisk mangfold vurderes alternativ 3.4 å ha middels negativ konsekvens på strekningen fra Nordkangsen til Roan transformatorstasjon [16].

Landfauna

Tiltaket har trolig ingen konsekvenser for verneverdier i nedbørfeltet.

Vannfauna

Tiltaket vil, forutsatt en hensynsfull anleggsperiode, ikke ha noen konsekvens for ferskvannsfauunaen i vassdraget.

Geologi

Tiltaket er ikke vurder å ha negative konsekvenser for geologiske verdier.

Friluftsliv og Turisme

I fagutredningen er Roan transformatorstasjonen vurdert til å ha middels negativ konsekvens for friluftsliv [16].

Kulturminner

Tiltaket har trolig ingen negative konsekvenser for kulturminner.

Landbruk

Ved Roan transformatorstasjon vill en relativ kort strekning ned lia mot transformatorstasjonen berøres skog av middels til høy bonitet. Konsekvensen vurderes til liten negativ i fagutredningen for landbruk [16].

Reindrift

I fagutredningen for reindrift vurderes Roan transformatorstasjon å ha liten negativ konsekvens [16].

6.4.4 Differensiert forvaltning av vassdraget

Det er ikke utarbeidet plan for differensiert forvaltning av vassdraget.

6.4.5 Vurdering i forhold til verneformålet

I utvalgets vurdering beskrives at kraftutbyggingsinteressene synes små i forhold til verneinteressene. Som naturvern- og friluftsiinteressener fremholdes Teistfossen, gode fiskevatn og viktige beiteområder for rein på Fosenhalvøya [13].

Kraftledningstraséén strekker seg 3 km inn i Hofstadelva nedbørfelt. Tiltaket synes ikke å ha innvirking på de verdier vernet har hatt som formål å bevare.

7. REFERANSER

Skriftlige referanser

- [1] Norges offentlige utredninger 1991. Verneplan for vassdrag IV. NOU 1991: 12B. Universitetsforlaget, 373s.
- [2] St. prp. nr 75. 2003-2004. Supplering av verneplan for vassdrag. 93s.
- [3] Hansen, S 1994. Aursundavassdraget. Natur-, kultur- og friluftsverdier. En kunnskapsstatus. Fylkesmannen i Nord-Trøndelag. Miljøvernavdelingen. Rapport 2-1994:1-40
- [4] Larsen, B M 2002. Overvåkning av elvemusling *Margaritifera margaritifera* i Norge. Årsrapport 2002. NINA Oppdragsmelding 824. 22-33s.
- [5] Namdalseid, Namsos og Steinkjer kommuner, Forvaltningsplan for Aursunda, 19.10.00.
- [6] Kolle, K. 2000. Natur og kulturverdier i Årgårdsvassdraget. Fylkesmannen i Nord-Trøndelag. VVV-Rapport nr. 2000-22.
- [7] Namdalseid kommune, Kommuneplanens arealdel, Planbestemmelser 21.08.2003
- [8] Namdalseid kommune, Kommuneplanens arealdel, Bestemmelser og retningslinjer 21.08.2008
- [9] Namdalseid kommune, Kommuneplanens arealdel, kart 2003-2012
- [10] Namdalseid kommune, Temaplan (vassdragsplan) for Årgårdsvassdraget, 15.06.1999
- [11] Namdalseid kommune, Temakart for Årgårdsvassdraget, 19.04.1999
- [12] Hansen, S 1994. Steinsdalselva. Natur- kultur- og friluftsverdier. Fylkesmannen i Sør-Trøndelag. Miljøvernavdelingen. Rapport Nr 1 – 1994.
- [13] Norges offentlige utredninger 1976. Verneplan for vassdrag II. NOU 1976: 15.
- [14] Hansen, F B 1992. Natur- og friluftsverdier i Hofstadelvas nødbørfelt. Fylkesmannen i Sør-Trøndelag. Miljøvernavdelingen. Rapport Nr 1 – 1992.
- [15] 420 kV-ledning Namsos-Roan, Konesjonssøknad, Statnett 2007.
- [16] 420 kV-ledning Namsos-Roan, Konsekvensutredning, Statnett 2007.
- [17] Konsekvenser for verna vassdrag. 420 kV kraftledning Ørskog – Fardal. Ask Rådgivning, 2008.
- [18] Tilleggsutredning. Fagtema Naturmiljø. 420 kV kraftledning Namsos – Roan. Ask Rådgivning, 2008.

Internettreferanser

- [19] www.nve.no

